

LABORATORISKO MĒRĪJUMU REZULTĀTU INTERPRETĀCIJA

VIBRĀCIJA

Kas ir vibrācija?	Vibrācija ir materiāla daļiņu svārstības, ko raksturo svārstību amplitūda (lielums) un frekvence (biežums). Vibrācijas raksturošanai darba vidē (dažādos procesos) tiek izmantots vibropaātrinājums (m/s^2), kas vislabāk raksturo svārstību enerģiju un vibrācijas ietekmi uz cilvēka veselību.
Kad jāvērtē vibrācija?	Ja darba vietu pārbaudē konstatēts, ka vibrācija rada vai var radīt risku nodarbināto drošībai un veselībai, darba devējs nodrošina pirmreizējus vibrācijas līmeņa mērījumus visās darba vietās, kur tas konstatēts.
Kas var mērīt vibrāciju?	Vibrāciju mēra šajā jomā sertificēti speciālisti, kā arī kompetentas institūcijas un akreditētas laboratorijas, izmantojot normatīvajos aktos noteiktā kārtībā reģistrētu un kalibrētu mēraparatūru un ievērojot prasības, kas noteiktas attiecīgajos standartos.
Kādi ir vibrācijas pieļaujamie līmeņi?	Plaukstas un rokas vibrācijai: - dienas ekspozīcijas robežvērtība – 5 m/s^2; - dienas ekspozīcijas darbības vērtība – $2,5 \text{ m/s}^2$. Visa ķermeņa vibrācijai: - dienas ekspozīcijas robežvērtība – $1,15 \text{ m/s}^2$; - dienas ekspozīcijas darbības vērtība – $0,5 \text{ m/s}^2$.
Kādi pasākumi jāveic, ja vibrācijas līmenis pārsniedz pieļaujamo?	Ja ir pārsniegta noteiktā dienas ekspozīcijas darbības vērtība: - izstrādā pasākumu plānu vibrācijas ietekmes novēršanai; - paredz citas darba metodes, ergonomiskāku aprīkojumu, iespējamo vibrāciju mazinošu papildaprīkojumu (krēslus, rokturus u. c.), iekārtu izvietošanu, aprīkojuma apkopes, informēšanu un apmācību, vibrācijas ilguma un intensitātes ierobežošanu, atbilstošu darba grafiku ar pietiekamu atpūtu; - obligāto veselības pārbaudi veic reizi trijos gados. Ja ir pārsniegta noteiktā dienas ekspozīcijas robežvērtība: - nekavējoties veic pasākumus, lai nepieļautu nodarbināto pakļaušanu šādam līmenim un samazinātu vibrāciju līdz drošam līmenim; - izanalizē iemeslus, kāpēc robežvērtība pārsniegta, un veic izmaiņas pasākumos, lai novērstu atkārtotu robežvērtību pārsniegšanu; - obligāto veselības pārbaudi veic reizi gadā.
Vibrācijas mērījumu periodiskums	Vibrācija periodiski nav jāvērtē. Mērījumi jāveic: - ja ir pamats uzskatīt, ka vibrācijas līmenis ir paaugstinājies (mainoties darba procesiem, iekārtām vai to tehniskā nolietojuma dēļ) un tas rada risku veselībai; - pēc drošības pasākumu veikšanas, lai pārliecinātos, ka risks ir novērsts vai samazināts līdz pieļaujamam līmenim; - ja veselības pārbaudēs konstatēti ar vibrāciju saistīti veselības traucējumi; - pēc nodarbināto vai uzticības personu pieprasījuma, ja ir pamats domāt, ka vibrācijas līmenis darba vietās ir paaugstinājies.

Prasības drošam darbam saskaņā ar vibrāciju un mērījumu veikšanai nosaka MK noteikumi Nr. 284 "Darba aizsardzības prasības pret vibrācijas radīto risku darba vidē" (pieņemti 13.04.2004.).

TROKSNIS

TROKSNIS			
Kas ir troksnis?	Troksnis ir dažādu frekvenču un dažādas intensitātes skaņu haotisks sakopojums. Troksni var apzīmēt arī kā nevēlamu skaņu, kas cilvēkam ir kaitinoša un traucējoša. Par skaņas mērvienību tiek izmantots decibels (dB). Nosakāmie un normētie lielumi ir maksimālais (piķa) skaņas spiediens ($L_{piķa}$) un ikdienas trokšņa ekspozīcijas līmenis ($L_{EX, 8st}$).		
Kad jāmēra troksnis?	Ja, pārbaudot darba vietas, konstatēts, ka troksnis rada vai var radīt risku nodarbinātā drošībai un veselībai, darba devējs nodrošina trokšņa mērījumus.		
Kas var mērit troksni?	Troksni var mērit speciālisti, kuri ir apmācīti un sertificēti trokšņa mērījumu veikšanai, vai akreditētas laboratorijas, izmantojot kalibrētu akustisko mēraparatūru skaņā ar noteiktu procedūru. Trokšņa mērījumi jāveic apstākļos, kādos nodarbinātie atrodas ikdienas darbā (ieslēdzot visas iekārtas un aprīkojumu un nodarbinātajiem atrodoties savās darba vietās).		
Kādi ir trokšņa pieļaujamie līmeņi?	Trokšņa ekspozīcijai noteiktas 3 līmeņu robežvērtības: • zemākā ekspozīcijas darbības vērtība: ○ $L_{EX, 8st} = 80 \text{ dB(A)}$ un $p_{piķa} = 112 \text{ Pa}$ ($L_{piķa} = 135 \text{ dB}$) • augstākā ekspozīcijas darbības vērtība: ○ $L_{EX, 8st} = 85 \text{ dB(A)}$ un $p_{piķa} = 112 \text{ Pa}$ ($L_{piķa} = 135 \text{ dB}$) • ekspozīcijas robežvērtība: ○ $L_{EX, 8st} = 87 \text{ dB(A)}$ un $p_{piķa} = 200 \text{ Pa}$ ($L_{piķa} = 140 \text{ dB}$)		
Kādi pasākumi jāveic, ja trokšņa līmenis pārsniedz pieļaujamo?	80–85 dB(A)	85–87 dB(A)	>87 dB(A) – nekavējoties veic pasākumus trokšņa ekspozīcijas līmeņa samazināšanai vismaz līdz 87 dB(A)
	Veic nodarbināto apmācību par troksni un tā iedarbību Nodrošina dzirdes aizsardzības līdzekļu pieejamību		
		Nodrošina dzirdes aizsardzības līdzekļu lietošanu Izieto redzamu informāciju par troksni Norobežo trokšņainās vietas Veic pasākumus trokšņa līmeņa samazināšanai Izieto drošības zīmi “Jālieto dzirdes aizsardzības līdzekļi”	
	Obligāto veselības pārbaudi veic reizi 3 gados	Obligāto veselības pārbaudi veic reizi gadā	
Mērījumu periodiskums	Trokšņa mērījumi jāveic periodiski – reizi 3 gados vai biežāk, ja ir pamats domāt, ka, salīdzinot ar iepriekšējiem darba vietas pārbaudes rezultātiem, trokšņa līmenis ir paaugstinājies. Papildu mērījumi jāveic: • pēc pasākumu veikšanas, lai pārliecinātos, ka risks ir novērsts vai samazināts līdz pieļaujamam līmenim; • ja ir pamats uzskatīt, ka trokšņa līmenis ir paaugstinājies un rada vai var radīt risku veselībai; • ja veselības pārbaudēs konstatēta dzirdes pasliktināšanās; • pēc nodarbināto vai uzticības personu pieprasījuma, ja ir pamats domāt, ka trokšņa līmenis darba vietās ir paaugstinājies.		

Prasības drošam darbam trokšņainā vidē un mērījumu veikšanai nosaka MK noteikumi Nr. 66 “Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret darba vides trokšņa radīto risku” (pieņemti 4.02.2003.).

APGAISMOJUMS

Kas ir apgaismojums?	Apgaismojums ir uz virsmas vienību kritošas gaismas plūsma. Darba vides novērtējumam galvenokārt tiek izmantota apgaismojuma līmeņa mērvienība luks (lx). Darba vietās atkarībā no gaismas ķermeņu novietojuma un veida var būt gan dabiskais, gan mākslīgais apgaismojums: vispārējais apgaismojums (telpu un telpu daļu apgaismošana, piemēram, griestu lampas u. c.), vietējais (lokālais) apgaismojums (konkrētu darba vietu vai zonu apgaismošana), kā arī kombinētais apgaismojums (apvieno vispārējo un vietējo apgaismojumu).
Kad jāmēra apgaismojums?	Darba devēja pienākums ir nodrošināt darba vietas dabīgo un mākslīgo apgaismojumu tādā līmenī, lai tas atbilstu minimālajām normatīvu prasībām atkarībā no darba veida un tā veikšanai nepieciešamā acu noslogojuma. Normatīvajās prasībās par darba vides riska novērtēšanu ir noteikts, ka, novērtējot darba vides risku, darba devējam jānodrošina darba vides riska faktoru mērījumi, ja tas nepieciešams, lai noteiktu, vai darba vides riska faktors rada risku. Tādējādi apgaismojuma mērījumi jāveic gadījumos, kad, veicot riska novērtējumu, ir jāpārlicinās par to, vai kopējais apgaismojums darba vietās atbilst noteiktajām prasībām.
Kas var mērīt apgaismojumu?	Nav noteiktas prasības, kas var veikt apgaismojuma mērījumus, taču noteikti jāņem vērā speciālistu kvalifikācija, laboratoriju akreditācija, iekārtu tehniskais stāvoklis un pārbaudes uzdevums.
Kādi ir pieļaujamie apgaismojuma līmeņi?	Pieļaujamie apgaismojuma līmeņi attiecībā uz dažādām darba vietām iekštelpās ir noteikti MK noteikumu* 2. pielikumā, bet darba vietām ārpus telpām – 3. pielikumā. <i>Piemēram, par biroju darbu, kas saistīts ar lasīšanu, rakstīšanu un datu apstrādi, noteikts, ka apgaismojuma līmenim jābūt 500 lx.</i> Jāatceras, ka jāņem vērā arī pielikumos minētās piezīmes. <i>Piemēram, darbam noliktavas telpās noteiktais minimālais apgaismojuma līmenis ir 100 lx, savukārt piezīmēs norādīts, ka gadījumos, kad telpas tiek nepārtraukti lietotas, jānodrošina 200 lx apgaismojums.</i>
Kādi pasākumi jāveic, ja apgaismojuma līmenis neatbilst noteiktajām normām?	MK noteikumos* nav noteikti konkrēti pasākumi, kas jāveic darba devējam. Tomēr darba devēja pienākums ir nodrošināt darba vietas ar dabisko apgaismojumu un apriņķot ar mākslīgo apgaismojumu tā, lai tas būtu pietiekams atbilstoši noteiktajām normām.
Mērījumu periodiskums	Apgaismojuma mērījumiem nav noteikts periodiskums. Tomēr pēc vispārējiem darba vides riska novērtējuma principiem darba vides riska novērtējums jāpārskata ne retāk kā reizi gadā vai arī gadījumos, kad: • ir radušās pārmaiņas darba vidē (piemēram, mainījušies darba procesi, metodes, darba apriņķojums, būtiski pārkārtota darba vieta vai apgaismojuma ķermeņu izvietojums u. tml.); • ir konstatēti apstākļu pasliktināšanās darba vidē vai neatbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

* Prasības darba vietu apgaismojumam nosaka MK noteikumi Nr. 359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās" (pieņemti 28.04.2009.).

MIKROKLIMATS

Kas ir mikroklimats?	Mikroklimats ir fizikālo faktoru kopums, kas veido organisma siltumapmaiņu ar apkārtējo vidi un nosaka organisma siltumstāvokli. Mikroklimatu raksturojošie lielumi ir: gaisa temperatūra (°C), virsmu temperatūra (°C), gaisa relatīvais mitrums (%), gaisa kustības ātrums (m/s), siltuma starojuma (radiācijas) intensitāte (W/m ²).
Kad jāmēra mikroklimats?	Konkrētas prasības par darba vietu mikroklimata mērīšanu nav noteiktas, tomēr darba devēja pienākums ir darba telpās nodrošināt darba raksturam un nodarbināto fiziskajai slodzei atbilstošu mikroklimatu (gaisa temperatūru, gaisa relatīvo mitrumu, gaisa kustības ātrumu). MK noteikumos* par darba vides riska novērtēšanu ir noteikts, ka, novērtējot darba vides risku, darba devējs nodrošina darba vides riska faktoru mērījumus, ja tas nepieciešams, lai noteiktu, vai darba vides riska faktors rada risku. Tādējādi mikroklimata mērījumi jāveic gadījumos, kad, veicot riska novērtējumu, ir jāpārliecinās par to, ka mikroklimats darba vietās atbilst noteiktajām prasībām. Tā kā mikroklimata parametri ir atkarīgi no gada laika un prasības ir noteiktas atkarībā no gada siltā vai aukstā perioda, tad mērījumus vēlams veikt vismaz divos dažādos gada periodos.
Kas var mērīt mikroklimatu?	Nav noteiktas prasības par to, kas drīkst veikt mikroklimata mērījumus. Noteikti jāņem vērā speciālistu kvalifikācija, laboratoriju akreditācija, iekārtu tehniskais stāvoklis mērķis.
Kādi ir mikroklimata pieļaujamie parametri?	Pieļaujamie mikroklimata parametri darba vietām iekštelpās ir noteikti MK noteikumu* 1. pielikumā. Tie jāvērtē kontekstā ar veicamā darba smaguma pakāpi un gada silto vai auksto periodu.
Kādi pasākumi jāveic, ja mikroklimata parametri neatbilst noteiktajam?	Darba devēja pienākums ir darba telpās nodrošināt darba raksturam un nodarbināto fiziskajai slodzei atbilstošu mikroklimatu, kas atbilst MK noteikumu* 1. pielikumā minētajām prasībām. Gadījumos, kad mikroklimata rādītāji neatbilst noteiktajiem un nodarbinātie tiem pakļauti vairāk nekā 50% no darba laika, reizi trijos gados ir jāveic obligātās veselības pārbaudes.
Mērījumu periodiskums	Mikroklimata mērījumiem nav noteikts periodiskums. Tomēr pēc vispārējiem darba vides riska novērtējuma principiem darba vides riska novērtējums jāpārskata ne retāk kā reizi gadā vai arī gadījumos, kad: • ir radušās pārmaiņas darba vidē (piemēram, mainījušies darba procesi, metodes, darba aprikojums, būtiski pārkārtota darba vieta u. tml.); • ir konstatēta apstākļu pasliktināšanās darba vidē vai neatbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

* Prasības darba vietu apgaismojumam nosaka MK noteikumi Nr. 359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās" (pieņemti 28.04.2009.).

ĶĪMISKĀS VIELAS UN PUTEKĻI

Kas ir ķīmiskās vielas un putekļi?	Ķīmiskās vielas un putekļi ir vieni no visizplatītākajiem darba vides riska faktoriem – neviena darba vieta nav iedomājama bez tiem. Ķīmiskās vielas var būt dažādos agregātstāvokļos (putekļu aerosols, tvaiki, gāzes u. c.), tās satur jebkuras darbā izmantotās vielas un materiāli. Ķīmiskās vielas un putekļi var būt dažādas izcelsmes – gan dabīgas (piemēram, miltu un koka putekļi), gan mākslīgi radīti (piemēram, plastmasas, abrazīvie putekļi). Putekļi ir ķīmiskās vielas noteiktā agregātstāvokli – kā cietas daļiņas.
Kad jāmēra ķīmiskās vielas un putekļi?	MK noteikumos* ir noteikts, ka darba devējam, veicot darba vides riska novērtējumu, jāņem vērā ķīmisko vielu aroda ekspozīcijas koncentrācija darba vides gaisā, kas noteikta kā astoņu stundu vai īslaicīgā aroda ekspozīcijas koncentrācija (vienu vai abas no šīm vērtībām). Darba devējam ir pienākums veikt ķīmisko vielu koncentrācijas mērījumus un salīdzināt tos ar Aroda ekspozīcijas robežvērtību (AER). Ja AER ir pārsniegta, nekavējotīši jāveic pasākumi koncentrācijas samazināšanai un jāizdara atkārtoti mērījumi.
Kas var mērīt ķīmiskās vielas un putekļus?	Mērījumus var veikt nacionālajā akreditācijas institūcijā akreditētas laboratorijas atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanas, akreditācijas un uzraudzības darbības.
Kādi ir ķīmisko vielu un putekļu koncentrācijas pieļaujamie līmeņi?	Nodarbinātie nedrīkst tikt pakļauti ķīmisko vielu un putekļu koncentrācijām, kas lielākas par to aroda ekspozīcijas robežvērtībām (AER). AER ir tāda ķīmisko vielu un maisījumu koncentrācija darba vides gaisā, kas visā nodarbinātā dzīves laikā neizraisa saslimšanu un veselības traucējumus, kas konstatējama ar mūsdienu izmeklēšanas metodēm, ja attiecīgās ķīmiskās vielas un maisījumi iedarbojas uz nodarbināto ne ilgāk par astoņām stundām darba dienā vai ne ilgāk par 40 stundām nedēļā. Ķīmisko vielu AER noteiktas MK noteikumu* 1. pielikumā “Ķīmisko vielu aroda ekspozīcijas robežvērtības (AER) darba vides gaisā”.
Kādi pasākumi jāveic, ja ķīmisko vielu un putekļu koncentrācijas līmenis pārsniedz pieļaujamo?	Nav noteikti konkrēti pasākumi, kas jāveic darba devējam, tomēr noteikts, ka gadījumos, kad pārsniegta AER, darba devējam nekavējoties jāveic pasākumi riska novēršanai, t. i., koncentrācijas samazināšanai zem pieļaujamā līmeņa. Pasākumi riska mazināšanai ir atkarīgi arī no ekspozīcijas indeksa (EI), piemēram, obligātās veselības pārbaudes jāveic: • reizi 3 gados, ja $0,5 < EI < 0,75$; • reizi 2 gados, ja $0,75 < EI < 1,0$; • reizi gadā, ja $EI > 1,0$ vai mērījumi nav veikti.
Mērījumu periodiskums	Ķīmiskās vielas koncentrācijas mērījumu periodiskumu nosaka atbilstoši ķīmiskās vielas ekspozīcijas indeksam, ko iegūst, dalot ķīmiskās vielas koncentrāciju (aroda ekspozīcijas koncentrāciju) darba vides gaisā ar AER. Ja: • $EI \leq 0,1$, mērījumus var neveikt; • $EI \leq 0,5$, mērījumi jāveic 104 nedēļu laikā; • $0,5 < EI < 0,75$, mērījumi jāveic 52 nedēļu laikā; • $0,75 < EI < 1$, mērījumi jāveic 24 nedēļu laikā.

* Prasības drošam darbam ar ķīmiskām vielām nosaka MK noteikumi Nr. 325 “Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar ķīmiskajām vielām darba vietās” (pieņemti 15.05.2007.).

OPTISKAIS STAROJUMS

Kas ir optiskais starojums?	Mākslīgais optiskais starojums ir jebkurš elektromagnētiskais starojums ar viļņa garumu diapazonā no 100 nm (nanometri) līdz 1 mm. Izšķir nevienmērīgo starojumu un lāzera starojumu. Nevienmērīgo starojumu daļa arī ietilpst – ultravioletajā (viļņa garums 100–400 nm), redzamajā (380–780 nm) un infrasarkanajā (780 nm līdz 1 mm) starojumā. Optiskā starojuma raksturošanai izmanto šādus lielumus: izstarojumu jeb enerģijas blīvumu (W/m^2), optiskā starojuma iedarbību (J/m^2), spožumu ($W/m^2 \times sr$).
Kad jāvērtē optiskais starojums?	MK noteikumos* ir noteikts darba devēja pienākums veikt optiskā starojuma riska pirmreizēju novērtējumu visās darba vietās. Ja darba devējs konstatē, ka optiskais starojums rada vai var radīt risku nodarbināto veselībai un drošībai, jāveic optiskā starojuma mērījumi vai aprēķini, ņemot vērā ekspozīcijas robežvērtības vai ražotāja informāciju.
Kas var mērīt optisko starojumu?	MK noteikumos* minēts, ka optiskā starojuma mērījumus, izmantojot kalibrētu mērāparatūru, var veikt akreditētas laboratorijas, kompetentas institūcijas vai kompetenti speciālisti darba aizsardzības jautājumos, darba aizsardzības speciālisti, kuri ieguvuši otrā līmeņa augstāko izglītību darba aizsardzībā un personas ar atbilstošu kvalifikāciju mērījumu veikšanai.
Kādi ir optiskā starojuma pieļaujamie līmeņi?	Optiskā starojuma iedarbības ekspozīcijas robežvērtības nevienmērīgajam starojumam un ekspozīcijas robežvērtības lāzera starojumam ir noteiktas MK noteikumu* 1. pielikumā “Nevienmērīga optiskā starojuma iedarbības vērtību noteikšana” un 2. pielikumā “Lāzera optiskā starojuma iedarbības vērtību noteikšana”.
Kādi pasākumi jāveic, ja optiskā starojuma līmenis pārsniedz noteiktās ekspozīcijas robežvērtības?	Saskaņā ar MK noteikumu* prasībām darba devējs nedrīkst pakļaut nodarbinātos tāda optiskā starojuma iedarbībai, kas pārsniedz ekspozīcijas robežvērtības nevienmērīgajam starojumam (1. pielikums) un ekspozīcijas robežvērtības lāzera starojumam (2. pielikums). Darba devējam jāveic nepieciešamie (tai skaitā organizatoriskie – iedarbības laika samazināšana, atpūtas pauzes) pasākumi optiskā starojuma radītā riska novēršanai vai samazināšanai līdz minimumam (zemākajam praktiski iespējamajam līmenim), pamatojoties uz tehnisko progresu un izmantojot jaunākos līdzekļus optiskā starojuma radītā riska avota kontrolei. Darba devējam jānodrošina obligātās veselības pārbaudes: • ja netiek pārsniegtas ekspozīcijas robežvērtības – reizi trijos gados; • ja tiek pārsniegtas ekspozīcijas robežvērtības – reizi gadā.
Mērījumu periodiskums	Optiskā starojuma mērījumiem nav noteikts periodiskums. Tomēr pēc vispārējiem darba vides riska novērtējuma principiem darba vides riska novērtējums jāpārskata ne retāk kā reizi gadā vai arī gadījumos, kad: • ir radušās pārmaiņas darba vidē (piemēram, mainījušies darba procesi, metodes, darba aprīkojums, būtiski pārkārtota darba vieta u. tml.); • ir konstatēta apstākļu pasliktināšanās darba vidē vai neatbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

* Prasības nosaka MK noteikumi Nr. 731 “Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret mākslīgā optiskā starojuma radīto risku darba vidē” (pieņemti 30.06.2009.).

ELEKTROMAGNĒTISKAIS LAUKS

Kas ir elektromagnētiskais lauks (EML)?	Visur, kur ir elektrība un izmanto elektriskās iekārtas un ierīces, tajās rodas elektriskais un magnētiskais lauks, kas var pastāvēt neatkarīgi viens no otra. Strāvas izraisītos efektus ir samērā grūti diferencēt, parasti abus laukus aplūko kopā, t. i., kā elektromagnētisko lauku. Lauka spektru nosacīti iedala zemfrekvences (ZF – no 0 Hz līdz 30 kHz) un augstfrekvences (AF – no 30 kHz līdz 300 GHz; t. sk. arī mikroviļņu (MF) diapazons – 30–300 GHz) elektromagnētiskajā laukā. EML mērlielumi ir elektriskā lauka intensitāte (V/m), magnētiskā lauka intensitāte (A/m), magnētiskā indukcija (T) un jaudas (starojuma) blīvums (W/m²).
Kad jāmēra EML?	MK noteikumos* noteikts, ka darba devēja pienākums ir veikt darba vietu pārbaudi, lai noteiktu, vai tajās ir EML avoti, kas varētu izraisīt nodarbināto veselības traucējumus. Ja tiek konstatēts, ka EML rada vai var radīt risku nodarbināto veselībai un drošībai, ir jāveic EML radītā riska novērtējums. Ja nav iespējams noteikt, vai netiek pārsniegta EML ekspozīcijas robežvērtība, jāveic EML starojuma mērījumi vai aprēķini.
Kas var mērīt EML?	MK noteikumos* minēts, ka EML mērījumus var plānot un veikt akreditētas laboratorijas, kompetentas darba aizsardzības institūcijas vai kompetenti speciālisti darba aizsardzības jautājumos, darba aizsardzības vecākie speciālisti un personas ar atbilstošu kvalifikāciju mērījumu veikšanai.
Kādi ir EML pieļaujamie līmeņi?	EML ir noteiktas divu veidu robežvērtības: • EML iedarbības ekspozīcijas robežvērtības; • EML ekspozīcijas darbības vērtības. Šīs vērtības ir noteiktas MK noteikumu 1. pielikumā (attiecībā uz netermālo ietekmi) un 2. pielikumā (attiecībā uz termālo ietekmi).
Kādi pasākumi jāveic, ja EML robežvērtības pārsniedz pieļaujamās normas?	Saskaņā ar MK noteikumu* prasībām darba devējs nedrīkst pakļaut nodarbinātos tādai EML iedarbībai, kas pārsniedz ekspozīcijas robežvērtības. Ja tās tiek pārsniegtas, nekavējoties jāveic pasākumi, lai nepieļautu nodarbināto pakļaušanu šādam EML un samazinātu tā iedarbību. Ja tiek pārsniegtas EML ekspozīcijas darbības vērtības, tad darba devējam jāizstrādā un jāievieš darba aizsardzības pasākumu plāns (saskaņā ar MK noteikumu* prasībām), kurš paredz virkni pasākumu, lai samazinātu EML ietekmi un ierobežotu nodarbināto ekspozīciju un piekļuvi darba vietām ar paaugstinātu EML. Ja tiek pārsniegtas ekspozīcijas darbības vērtības, darba devējam reizi trijos gados ir jānodrošina obligātās veselības pārbaudes.
Mērījumu periodiskums	EML mērījumiem nav noteikts periodiskums. Tomēr saskaņā ar vispārējiem darba vides riska novērtējuma principiem darba vides riska novērtējums jāpārskata ne retāk kā reizi gadā vai arī gadījumos, kad: • ir radušās pārmaiņas darba vidē (piemēram, mainījušies darba procesi, metodes, darba aprikojums, būtiski pārkārtota darba vieta u. tml.); • ir konstatēta apstākļu pasliktināšanās darba vidē vai neatbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

* Prasības nosaka MK noteikumi Nr. 584 "Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret elektromagnētiskā lauka radīto risku darba vidē" (pieņemti 13.10.2015.).

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

DARBA DROŠĪBAS un
VIDES VESELĪBAS INSTITŪTS
RSU aģentūra

NR. 259-2015

PAPILDU INFORMĀCIJA

LABKLĀJĪBAS MINISTRIJAS DARBA ATTIECĪBU UN DARBA AIZSARDZĪBAS POLITIKAS DEPARTAMENTĀ

Skolas ielā 28, Rīgā, LV-1010
Tālrunis 67021526
www.lm.gov.lv

VALSTS DARBA INSPEKCIJĀ

K. Valdemāra ielā 38, k-1, Rīgā, LV-1010
Tālrunis 67186522, 67186523
www.vdi.gov.lv

LATVIJAS DARBA DEVĒJU KONFEDERĀCIJĀ

Baznīcas ielā 25-3, Rīgā, LV-1010
Tālrunis 67225162
www.iddk.lv

RSU DARBA DROŠĪBAS UN VIDES VESELĪBAS INSTITŪTĀ

Dzirciema ielā 16, Rīgā, LV 1007
Tālrunis: 67409139
www.rsu.lv/ddvvi

INFORMĀCIJU PAR DARBA AIZSARDZĪBAS JAUTĀJUMIEM MEKLĒJIET MĀJAS LAPĀS

www.osha.lv
www.stradavesels.lv

LATVIJAS REPUBLIKAS
LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA

VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA

Šis materiāls ir izdots ar Valsts Sociālās apdrošināšanas aģentūras atbalstu kā daļa no
Darba aizsardzības preventīvo pasākumu plāna.

Materiālu sagatavoja: Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūts, 2015.
Bez maksas izdevums.